

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ

Придунайська філія

Кафедра «Права»

Складено засіданні кафедри «Права»
Протокол № 6 від 11 січня 2022 р.

В.О. завідувача кафедри

Філіпова Н.А.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кримінологія

Спеціальності 081 «Право»,
освітнього рівня «бакалавр»

Ізмаїл 2022

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія
Кафедра права**

Назва дисципліни	<u>Кримінологія</u>
Викладач (-і)	Переверза Олена Яковлівна, кандидат юридичних наук
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	04841-77-903
E-mail:	pereverza.izmail@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: перший, третій вівторок місяця – 15.00-17.00

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	2
Семестр	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120 годин
Аудиторні	20 лекційних та 18 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	1 модульні контрольні роботи
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	82годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів (рік видання 2019), надається студенту занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

засвоєння студентами понять про предмет, методику і систему кримінології, кримінальну протиправність, особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, причин і умов кримінальної протиправності та окремих кримінальних правопорушень, попередження окремих видів та групових кримінальних правопорушень.

Цілі дисципліни: вивчення понять про предмет і систему загальної та особливої частини навчальної дисципліни, її елементи, суб'єкти, мета і роль в суспільних відносинах.

3. Формат курсу - очний (*offline*) та онлайн (*online*)

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

. Знати:

- предмет і структура курсу кримінології;
- основні нормативні документи в сфері профілактики кримінальної протиправності, її показники та детермінацію;
- особистість особи, яка вчинила кримінальне правопорушення та детермінацію кримінального правопорушення;
- кримінологічну характеристику корисливої кримінальної протиправності та кримінальної протиправності неповнолітніх;
- кримінологічну характеристику професійної, організованої, рецидивної кримінальної протиправності.

Уміти :

- робити аналіз нормативних актів, присвячених профілактиці кримінальної протиправності на національному і міжнародному рівнях;
- робити аналіз матеріалів кримінальних проваджень стосовно кримінологічно значущих питань;
- орієнтуватись у кримінально-правовій політиці держави та міжнародного співтовариства;
- проводити методичку кримінологічних досліджень;
- обчислювати показники кримінальної протиправності;
- застосовувати методи попередження кримінальних правопорушень та кримінальної протиправності: корисливої кримінальної протиправності, кримінальної протиправності неповнолітніх, професійної, організованої, рецидивної кримінальної протиправності.

Перелік компетентності, якими повинен опанувати студент при вивченні дисципліни:

Перелік компетентності, якими повинен опанувати студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати первинні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

ФК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Після вивченні дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

Соціально гуманітарна ерудованість:

P1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

P2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання

P4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

P5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

P6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Дослідницькі навички:

P8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

Комунікація:

P13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

P14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

P15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

Праворозуміння:

P18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

P19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

P20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Правозастосування:

P21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

P22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

P23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні	18
самостійна робота	82

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2021-2022	4	081 Право	2	вибіркова

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): кримінальне право; судові та правоохоронні органи.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws
2. Програмне забезпечення для доступу для на сайт «Судова влада України» : <https://court.gov.ua/>
3. Програмне забезпечення для доступу для на сайт с «Єдиним державним реєстром судових рішень»: reyestr.court.gov.ua/

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП») та «Положення щодо впровадження системи забезпечення академічної доброчесності кафедри права Придунайської філії ПрАТ

«ВНЗ «МАУП»(протокол 30.06.2020, схвалено Вченою Радою філії - 27.08.2020)

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, с обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх он лайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Кримінологія», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань, самостійну роботу, ІНДЗ.

Студент, який не з'явився на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

**10. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план.
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН								
	Денна ф/н -					Заочна ф/н -			
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі		
		Лек-ції	СЗ	СРС	ІРС		Лек-ції	СЗ	СРС\ІРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
МОДУЛЬ 1.									
Змістовний модуль 1. Загальна частина									
Тема 1.Предмет і структура курсу кримінології.	14	2	1	8	3	17	1	0	16
Тема 2. Кримінальна протиправність та її показники. Детермінація кримінальної протиправності.	20	4	3	9	4	18	1	1	16
Тема 3.Особистість особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Детермінація кримінального правопорушення.	16	2	2	8	4	16	0	0	16
Тема 4.Методика кримінологічних досліджень.	15	2	2	8	3	17	0	0	17
Тема 5.Попередження кримінальних правопорушень	15	2	2	8	3	17	0	0	17
Разом за змістовим модулем	80	12	10	41	17	85	2	1	82
Змістовний модуль 2. Особлива частина									
Тема 6.Кримінологічна	21	4	4	9	4	18	0	1	17

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Кримінологія»

Разом: 120 год., з них 20 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття, із них модульний контроль – 2 год, 0 год. – лабораторна робота; самостійна робота –82год.,

Кількість балів за навчальний рік	243 балів							
Модуль	МОДУЛЬ 1. Загальна частина.					МОДУЛЬ 2. Особлива частина		
Змістові модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		
Лекції(1 пара – 2 год =1 бал)	1бал	2бал	1 бал	1 бал	1 бал	2бал	2бал	
Теми лекцій	Тема 1.Предмет і структура курсу кримінології.	Тема 2. Кримінальна протиправність та її показники. Детермінація кримінальної протиправності.	Тема 3. Особистість особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Детермінація кримінального правопорушення.	Тема 4. Методика кримінологічних досліджень.	Тема 5. Попередження кримінальних правопорушень	Тема 6. Кримінологічна характеристика і попередження корисливої кримінальної протиправності та кримінальної протиправності неповнолітніх	Тема 7. Кримінологічна характеристика і попередження професійної, організованої, рецидивної кримінальної протиправності.	
Семінарські /практичні заняття (кількість балів)	Відвідування - занять –8 балів, активність та результативність під час семінарських занять – надається максимум 80 балів (із розрахунку 8 занять, за кожне з яких студент може отримати максимум 10 балів)							
Теми семінарських занять	Тема 1. Предмет і структура курсу кримінології(5 бал)	Тема 2. Кримінальна протиправність та її показники. Детермінація кримінальної протиправності.(15 бал)	Тема 3. Особистість особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Детермінація кримінального правопорушення.(10 бал)	Тема 4. Методика кримінологічних досліджень. (10 бал)	Тема 5. Попередження кримінальних правопорушень (10 бал)	Тема 6. Кримінологічна характеристика і попередження корисливої кримінальної протиправності та кримінальної протиправності неповнолітніх(20бал)	Тема 7. Кримінологічна характеристика і попередження професійної, організованої, рецидивної кримінальної протиправності(10 бал).	
Самостійна робота	завдання наведені в планах семінарських занять та самостійної роботи, контроль виконання у вигляді тестування засобами гуглформ (90 тестів) за виконання завдань надається максимум 90 балів							

Поточний проміжний контроль	<p align="center">Модульна контрольна робота № 1 (для денної форми навчання) т.1-7 25 балів</p>
<p align="center">Вибіркові засоби діагностики результатів навчання</p>	
підготовка наукового реферату (не більше одно-двох)	<p align="center">1 робота за семестр 30 балів</p>
підготовка наукової доповіді на конференцію (не більше одної), сертифікат неформального навчання	
Підсумковий контроль (залік)	<p align="center">Розрахунок: За семестр - $143:100=2,43$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:2,43 =$ загальна кількість балів.</p>

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації

12. Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Результати поточних досягнень студента (РПД)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	10	10
Відвідування семінарських занять	1	8	8
Робота на семінарському занятті	10	8	80
Виконання завдань для самостійної роботи	5	тестування	90
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ (науковий реферат, презентація, доповідь на конференції, сертифікат неформального навчання)	30	1	30
Разом			243
Максимальна кількість балів – семестр 243 бали			
Розрахунок: семестр - $243:100=2,43$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:2,43 =$ загальна кількість балів.			

Наприклад, за семестр студент набрав 130 балів ($200:2,43=82$ балів), у перерахунку на традиційну оцінку це зараховано (В)

Політика виставлення балів.

Підсумкова кількість балів за семестр визначається результатами поточної роботи студента (форма контролю залік).

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;

- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- опрацювання матеріалу за допомогою платформи Google Class.

Засоби діагностики результатів навчання

Розподіл балів.

Види	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
<u>I. ОБОВ'ЯЗКОВІ</u>			
1.1 підготовка до семінарських занять	за розкладом	активність та результативність під час семінарських занять	80 балів
1.2. виконання модульних контрольних завдань	1 –а після опрацювання тем курсу;	перевірка правильності виконання модульних контрольних завдань	25 балів
1.3. Вивчення тем, що виносяться на самостійне опрацювання	експрес – контроль на семінарських заняттях по теоретичним питанням ; по завданням – письмова форма на семінарських заняттях по розкладу	Перевірка правильності виконання завдань; шляхом проведення експрес – контролів, а також усного опитування під час індивідуальних консультацій, або проведенням тестування.	завдання наведені в планах семінарських занять та самостійної роботи за виконання завдань, контроль виконання тестуванням надається максимум 90 балів
Разом балів за обов'язкові види СРС			195 балів
<u>II ВИБІРКОВІ</u>			
2.1. підготовка наукового рефера-ту, презентації (не більше одного)	тема затверджується викладачем	захист реферату(презентації) під час семінарських занять та індивідуальних консультацій	1 робота за семестр 30 балів
2.2. підготовка наукової доповіді на конференцію (не більше одної), отримання сертифікату неформального навчання	тема затверджується викладачем	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або індивідуальних консультацій	
Разом балів за вибіркові види СРС			30балів
Відвідування лекційних та семінарських занять			18 балів
Відповідь на заліку			0 балів
Всього балів відвідування, за СРС та відповідь на заліку			243балів

Критерії оцінки систематичності та активності роботи на семінарських заняттях студентів денної форми навчання є наступні:

За 10-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Критерії оцінювання
9-10 (відмінно)	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
8 (добре)	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
7 (добре)	C	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
6 (задовільно)	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
5(задовільно)	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
4-1 (незадовільно)	FX	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	F	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

13. Критерії оцінювання самостійної роботи.

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

Індивідуальні завдання: індивідуальне навчально-дослідне завдання (написання рефератів – для студентів денної форми навчання). Індивідуальні навчальні завдання можуть мати також наступні види: конспект з теми власно розробленим студентом планом, анотація прочитаної додаткової літератури з дисципліни, бібліографічний опис тощо; розробка навчальних тестових завдань.

Додатковим видом є наявність **сертифіката неформального навчання**, які студент отримує при проходженні очних та он-лайн тренінгів на платформах: Прометеус, Едера та

ін.. Приблизний рекомендований перелік наведено наприкінці силабусу . Перевагу потрібно надати курсам останніх років видання, враховуючи часту зміну законодавчої бази.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення запропанованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали;
 - відповідність діючому законодавству та стилю оформлення – 2 бали;
- Максимальна кількість балів за одну тему (одиницю) цієї роботи – 5 балів

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Повнота розкриття теми, дотримання діючого законодавства, матеріалів юридичної практики – 15 балів;
- Якість інформації – 5 балів.
- Самостійність, креативність, для доповідей на конференцію ,супровід презентацією – 10 балів.

Або наявність сертифікату неформального навчання.

Максимальна кількість балів - 30 балів

14. Модульний контроль знань за визначеними темами може проводитись усно або письмово за вибором викладача у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Критеріями оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань (чи усної відповіді на теоретичні питання) є:

№ п/п	критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	кількість балів
1.	студент в процесі усної (письмової) відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	25 бали
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	15 бали
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного	10 бали

	та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

15. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Кримінологія» проводиться у формі заліку. Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та відвідували усі передбачені розкладом аудиторні заняття. Підсумкова оцінка визначається результатами поточної роботи студента, з врахування оцінки за модульну контрольну роботу (на підставі розрахункового коефіцієнта (см. розділ 12 Силабусу)

Система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст:

студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання іспиту (заліку).

студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням іспиту (заліку).

16. Питання для самоконтролю та заліку по дисципліні «Кримінологія»

1. Предмет науки кримінології.
2. Система навчального курсу кримінології.
3. Виникнення кримінології як науки.
4. Функції кримінологічної науки.
5. Взаємозв'язок науки кримінології з правовими та іншими науками.
6. Етапи кримінологічного дослідження.
7. Конкретно-соціологічні дослідження у кримінології, їх завдання і методика.
8. Опитувальний метод дослідження у кримінології і його види.
9. Документальний метод дослідження у кримінології.
10. Репрезентативна статистична вибірка у кримінологічному дослідженні
11. Поняття кримінальної протиправності та її ознаки.
12. Кількісні характеристики кримінальної протиправності.
13. Якісні характеристики кримінальної протиправності.
14. Поняття латентної кримінальної протиправності, обставини, що зумовлюють її існування.
15. Сучасний стан і тенденції кримінальної протиправності в Україні.
16. Поняття причин та умов кримінальної протиправності у кримінології.
17. Класифікація причин і умов кримінальної протиправності.
18. Причини й умови кримінальної протиправності на сучасному етапі розвитку суспільства.
19. Поняття особи, яка вчинила кримінальне правопорушення і межі її вивчення у кримінології.

20. Соціальне й біологічне в особі, яка вчинила кримінальне правопорушення.
21. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.
22. Кримінологічна класифікація і типологія кримінальних правопорушників.
23. Поняття причин та умов вчинення конкретного кримінального правопорушення.
24. Роль потрібно-мотиваційної сфери у генезисі індивідуальної кримінально-протиправної поведінки.
25. Поняття конкретної життєвої ситуації, її різновиди і роль у вчиненні кримінального правопорушення.
26. Умови і механізм негативного формування особи. Роль соціального середовища у формуванні особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.
27. Поняття і предмет віктимології.
28. Поняття потерпілого і класифікація потерпілих від кримінального правопорушення у віктимології.
29. Теорії причин кримінальної протиправності.
30. Поняття профілактики (запобігання) кримінальних правопорушень і види профілактики.
31. Правові й організаційні основи профілактичної діяльності.
32. Суб'єкти і об'єкти профілактики.
33. Форми й методи профілактичної діяльності правоохоронних органів.
34. Форми участі населення і засобів масової інформації у профілактиці кримінальних правопорушень.
35. Кримінологічна характеристика кримінальної протиправності неповнолітніх.
36. Причини й умови, що сприяють кримінальній протиправності неповнолітніх.
37. Профілактика кримінальної протиправності неповнолітніх.
38. Попередження кримінальної протиправності неповнолітніх та роль державного сприяння соціальному становленню і розвитку молоді в Україні.
39. Кримінологічна характеристика, причини й умови, що сприяють рецидивній злочинності.
40. Профілактика рецидивної кримінальної протиправності.
41. Кримінологічна характеристика професійної кримінальної протиправності, її особливості, співвідношення з рецидивною кримінальною протиправністю.
42. Кримінологічна характеристика організованої кримінальної протиправності, її ознаки, співвідношення з професійною кримінальною протиправністю.
43. Причини й умови, що сприяють рецидивній і організованій кримінальній протиправності.
44. Профілактика професійної і організованої кримінальної протиправності.
45. Кримінологічна характеристика корисної кримінальної протиправності.
46. Причини й умови, що сприяють корисній кримінальній протиправності. Профілактика корисної кримінальної протиправності.

17.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти: Закони України.

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 р № 254к/96-ВР редакція від 01.01.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення: 31.08.2021)
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 (із змінами та доповненнями станом на 16.09.2021 р.) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
(дата звернення: 6.10.2021)
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 (із змінами та доповненнями станом на 04.10.21) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
(дата звернення: 10.10.2021)
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Хз послідуочими змінами та доповненнями Редакція від 08.08.2021: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
(дата звернення: 31.08.2021)
5. Про запобігання корупції. Закон від 14.10.2014 № 1700-VII. Редакція від 05.08.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
(дата звернення: 31.08.2021)
6. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/95-ВР з послідуочими змінами та доповненнями. Редакція від 9.02.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/20/95-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення: 21.10.2021)
7. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. з послідуочими змінами та доповненнями в ред. 03.07.2020 р.. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
(дата звернення: 21.10.2021)
8. Про національну поліцію. Закон України від 02.07. 2015 в ред. 08.08.2021 р.: URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
(дата звернення: 31.08.2021)

9. Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів. Закон від 15.02.1995 № 60/95-ВР. Редакція від 05.7.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення: 18.10.21)
10. Про національну безпеку України : Закон від 21.06.2018 № 2469-VIII. Редакція 01.08.2021. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>
(дата звернення: 31.08.2021)
11. Про оперативно-розшукову діяльність. Закон України від 18.02.1992 : станом на 15.03.2021р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
(дата звернення: 18.10.2021)
12. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк. Закон від 17.03.2011 № 3160-VI. Редакція від 20.01.2018. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3160-17>
(дата звернення: 18.10.21)
13. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. Редакція ред. 23.04.2021 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
(дата звернення 21.10.2021)

Укази та розпорядження Президента України

1. Першочергові заходи щодо детінізації економіки та протидії корупції : Указ Президента України від 18.11.2005 р. № 1615. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1615/2005>
(дата звернення: 21.10.2021)
2. Положення про Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю : Указ Президента України від 26 лютого 2007 року 26 лютого 2007 року № 144/2007. Редакція від 16.05.2012. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/144/2007>
(дата звернення: 21.10.2021)
3. Про Єдину комп'ютерну інформаційну систему правоохоронних органів з питань боротьби зі злочинністю : Указ Президента України від 31.01.2006 № 80/2006. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/2006>
(дата звернення: 21.10.2021)
4. Про інтегровану міжвідомчу інформаційно-телекомунікаційну систему щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон : Положення, затверджене спільним наказом від 03.04.2008 № 284/287/214/150/64/175/266/75 . URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0396-08>
(дата звернення: 21.10.2021)
5. Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю: Указ Президента України від 21 жовтня 2011 року N 1000/2011 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1000/2011>
(дата звернення: 21.10.2021)
6. Про Раду національної безпеки і оборони України. Указ від 30.08.96 № 772/96. Редакція від 08.02.2005 . URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/772/96>
(дата звернення: 21.10.2020)
7. Про систему заходів щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції : Указ Президента України від 9 лютого 2004 року № 175/2004. Редакція від 03.03.2004. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/175/2004>
(дата звернення: 21.10.2021)
8. Про Національну раду з питань антикорупційної політики. Указ Президента України віж 14.10.2014 року № 808/2014. Редакція від 3.06.2020. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/808/2014>
(дата звернення: 21.10.2021)

Постанови Кабінету Міністрів України

1. Про затвердження плану заходів з виконання Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року : Постанова Кабінету міністрів України від 8 серпня 2012 р. № 767. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/767-2012-%D0%BF>
(дата звернення:21.10.2021)
2. Про затвердження Положення про створення та функціонування Єдиного державного реєстру злочинів торгівлі людьми : Постанова Кабінету міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 303. Редакція: 3.07.2021. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/303-2012-п>
(дата звернення:21.10.2021)
3. Про Національне центральне бюро Інтерполу: Постановление КМ України від 25.03.1993 № 220 в ред.16.12.17). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/220-93-%D0%BF>
(дата звернення:21.10.2021)
4. Про утворення міжвідомчих мобільних груп з питань боротьби з контрабандою : Постанова Кабінету Міністрів України від 10 червня 2005 р. № 439 (Із змінами, URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/439-2005-п>
(дата звернення:21.10.2021)
5. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю.Роспорядження Кабінету Міністрів України № 53-р від 25.01.2012 року.Ред.26.09.2020 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/53-2012-р>
(дата звернення:21.10.2021)

Міжнародно-правові документи. Нормативні акти СНД

1. Декларация Основных принципов правосудия для жертв преступлений и жертв злоупотребления властью – принята Генеральной Ассамблеей 29.11.1985 (резолюция 40/34) по рекомендации Седьмого Конгресса. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>(дата звернення:02.09.2019)
2. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах (20.04.59). URL:<http://zakon1.rada.gov.ua>(дата звернення:02.09.2019)
3. Європейська конвенція про видачу правопорушників. (17.03.78).: URL:<http://zakon1.rada.gov.ua>(дата звернення:02.09.2019)
4. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах (15.05.72). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>(дата звернення:02.09.2019)
5. Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 г. з поправками, які внесені до неї у відповідності з Протоколом 1972 р. про поправки до Єдиної Конвенції про наркотичні засоби 1961р. - ст. 4. - Нью - Йорк: ООН, 1977 // Сайт Верховної Ради України URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/>.(дата звернення:02.09.2019)
6. Конвенция ООН о правах ребенка. [http // zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua). (дата звернення:02.09.2019)
7. Конвенция Организации Объединенных Наций против коррупции від 31 жовтня 2003 року
.URL:http://www.unodc.org/pdf/crime/convention_corruption/signing/Convention-r.pdf
(ратифікована 18.10.2006). (дата звернення:02.09.2019)
8. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20 грудня 1988 р URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/>. (дата звернення:02.09.2019)
9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності. Прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15

листопада 2000 року http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_789(дата звернення:02.09.2019)

10. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, Страсбург, 8 листопада 1990 року URL: www.zakon.rada.gov.ua/.(дата звернення:02.09.2019)

11. Конвенція про корупцію у контексті кримінального права (ETS 173): прийнята Радою Європи (м. Страсбург) 4 листопада 1998 р і відкрита для підписання 27 січня 1999р. // Матеріали міжнародного семінару “Антикорупційні розслідування та стратегія попередження корупції”. – Київ, 15-16 травня 2002 року. (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 252-V (252-16) від 18.10.2006, ВВР, 2006, N 50, ст.497) та Додатковий протокол до неї від 15.05. 2003.

12. Конвенція про корупцію у контексті цивільного права (ETS 174): прийнята Радою Європи (м. Страсбург) 9 вересня 1999 р. і відкрита для підписання Україною 4 листопада 1999 р. // Матеріали міжнародного семінару “Антикорупційні розслідування та стратегія попередження корупції”. – Київ., 15-16 травня 2002 року.

13. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. - К.: Українська правнича фундація, 1995. - 20 с.

14. Конвенція про передачу засуджених осіб (21.03.83). <http://zakon1.rada.gov.ua>

15. Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22 січня 1993 р URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=997_009 (дата звернення :2.09.2019)

16. Конвенція про психотропні засоби від 21 лютого 1971 року. - ст. 5 // Сайт Верховної Ради України <http://zakon1.rada.gov.ua/>(дата звернення:02.09.2019)

17. Неапольська політична декларація і Глобальний план дій проти організованої транснаціональної злочинності (23 липня 1996 г.) // Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію - К.: Школяр, 1999.

18. Руководящие принципы в области предупреждения преступности и уголовной юстиции в контексте развития и нового экономического порядка – приняты Седьмым Конгрессом ООН (1985) и утверждены Генеральной Ассамблеей ООН в резолюции 40/32.

19. Соглашение о взаимодействии министерств внутренних дел независимых государств в сфере борьбы с преступностью (Алма-Ата, 24 апреля 1992 года)// http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=997_245(дата звернення:02.09.2019)

20. Типовое соглашение о выдаче иностранных заключенных и рекомендации по обращению с заключенными-иностранцами: приняты Седьмым Конгрессом ООН (1985) и утверждены Генеральной Ассамблеей ООН в резолюции 40/32.

21. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 16 червня 1994 р. Угоду ратифіковано Законом N 237/94-ВР від 10.11.94. Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1994. - № 46. - Ст. 415. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=998> (дата звернення:02.09.2019)

22. Угода про правову допомогу і співробітництво між Генеральною прокуратурою України і Прокуратурою Республіки Грузія. Укладено 4 липня 1994 року // http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=268_031 (дата звернення: 2.09.2019)

23. Угода про правову допомогу та співробітництво між Генеральною прокуратурою України та Прокуратурою Республіки Білорусь Укладено 30 липня 1993 року URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=112_019. (дата звернення 2.09.2019)

Базова:

1. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред.

- к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с
2. Кримінологія : підручник / А.М.Бабенко, О.Ю.Бусол, О.М.Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В.Нікітіна, С.Ф.Денисова, Є.Л.Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Х. : Право, 2018. 416 с.
 3. Кримінологія : підручник / заг. ред. І. Г. Богатирьова, В. В. Топчія. Київ : ВД Дакор, 2018. 352 с.
 4. Кримінологія: навч.-метод. посібник / Г. З. Яремко, Н. І. Устрицька. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 144 с.

Додаткова:

1. Водько Н.П.Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине: оперативно-розыскной аспект. Монография. Одеса.: Фенікс, 2016. 572 с.
2. Дідківська Г.В.Криміногенність сім'ї як фактор злочинності неповнолітніх. Монографія. К. :ЦУЛ, 2016. 204 с.
3. Колб О.Г., Литвинов О.М., Колб І.О. та ін. / За заг.ред. Колба О.Г.Кримінальна субкультура: поняття, суспільна небезпека, форми та засоби впливу на правопорядок в установах виконання покарань. Навчальний посібник ВНЗ (рек. МОН України). К. Кондор-Видавництво, 2016. 222 с.
4. Кримінологія : учебник для бакалавров / Ю. М. Антонян. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Издательство Юрайт, 2014. 523 с.
5. Кримінологія: учебник / М. П. Клеймёнов. 2-е изд., перераб. и доп. 2015. М.:Из-во «Норма», 2015. 432 с.
6. Кримінологія: учебник / под ред. В. Н. Кудрявцева, В. Е. Эминова. 5-е изд., перераб. и доп. М.:Из-во «Норма», 2015. 800 с.
7. Кримінологія: підручник.//Голіна В.В., Головкін Б.М., Валуйська М.Ю. та інші, за заг ред. В.В.Голіна, Б.М.Головкін. Харків: Право, 2014. 440 с.
8. Кримінологія : нав. посіб. / І.Г.Богатирьов. К. : ВД Дакор, 2016. 140 с.
9. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів; за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 538 с
10. Мінка Т.П., Миронюк Р.В., Глуховець В.А. та ін. / За заг.ред. Мінки Т.П..Науково-практичний коментар розд.IV: "Повноваження поліції" та розд.V: "Поліцейські заходи" Закону України "Про національну поліцію".Х.: Право, 2016. 178 с.
11. Сметаніна Н.В. / за ред. Голіни В.В..Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології. Монографія. Х.:Право, 2016.192 с.

Інформаційні ресурси:

Офіційні сайти державних органів:

- <http://www.rada.gov.ua/laws> - офіційний сайт Верховної Ради України
<http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
<http://www.kmu.gov.ua> –офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
<https://mvs.gov.ua/uk> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
<https://court.gov.ua/> – офіційний веб портал судової влади в Україні
<https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kontakts/>– офіційний веб-сайт Верховного Суду
<https://www.gp.gov.ua/ua> – офіційний веб-сайт Офіс Генерального прокурора
<http://www.minjust.gov.ua> Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України
<http://www.ukrstat.gov.ua> – Сайт Державної служби статистики
<https://ivpz.kh.ua/uk/> - Науково-дослідний інститут вивчення злочинності ім. акад.В.В.Сташиса

Електронні бібліотеки:

- <http://www.nbu.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
<http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.

<http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.

Електронні підручники:

- 1) Антонян А.П. Криміналогія. Учебник для бакалавров. 2-е изд., перераб. и дополн.- М.:Юрайт, 2014. 523 с. URL: http://static2.ozone.ru/multimedia/book_file/1008820747.pdf
- 2) Литвинова О.М. Кримінологія: питання та відповіді / Кол. авторів: Авдеев О. О., Васильев А. А. та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Х.: Золота миля, 2015. 324 с. URL: <http://pidruchniki.com/81540/pravo/kriminologiya>
- 3) Литвин І.І. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник / Литвин І.І., Окопник О. М. – Кіровоград: КІДМУ КПУ, 2015. 296 с. URL: http://pidruchniki.com/85435/pravo/sudovi_ta_pravoohoronni_organ_i_ukrayini
- 4) Бабенко А.О. Регіональна злочинність в Україні: закономірності, детермінація та запобігання. Дис. док.юр.наук. 12.00.08./Класический приватний університет. Запоріжжя, 2015. 515 с. https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/02/babenko_diser.pdf
- 5) Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія Х. : Право, 2011. 440 с https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/02/golovkin_monografiya_2011.pdf
- 6) Березняк В.С., Корогод С.В., Кримінологія. Конспект лекцій. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 183 с <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/kpk/17.pdf>
- 7) Fauquet-Alekhine, Philippe (2017) Competencies, activity analysis and occupational training: An innovative approach with full-scale simulators in high risk industries. PhD thesis, London School of Economics and Political Science (United Kingdom). <http://etheses.lse.ac.uk/3774/10.21953/lse.7alr8lf911uj>
http://etheses.lse.ac.uk/3774/1/Fauquet-Alekhine_competencies-activity-redhibited.pdf
<http://www.dart-europe.eu/full.php?id=1347283>
- 8) Bernasco, W., Supervisor, Ruiters, Stijn, Supervisor, External person; van Gelder, Jean-Louis, Co-supervisor, External person. Cyber-offenders versus traditional offenders: An empirical comparison, 2018 <https://research.vu.nl/en/publications/b9af1943-1b2c-4052-ad80-41c547c2f88c>
- 9) Tambe Ebot, Alain Claude. Explaining two forms of Internet crime from two perspectives : toward stage theories for phishing and Internet scamming, 2017 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-6954-7>
- 10) DODSLEY, THOMAS, PAUL. Images of Crime: Young People, Cultural Representations of Crime, and Crime Concern in Late Modernity, 2017 http://etheses.dur.ac.uk/12042/1/Images_of_Crime.pdf

Платформи для неформального навчання

- 1) Боротьба з корупцією в державних закупівлях (з 10.11.2016) <https://vumonline.ua/course/corruption-fighting-in-public-procurement/>
- 2) Просто про е-декларування (з 1.03.2021) https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NAZK+SED101+2021_T1/about
- 3) а) От преступления к наказанию: Введение в курс уголовного правосудия Йорский университет.
б) Конечно, в области уголовного правосудия и криминологии. <https://cutt.ly/2RhhCBn>
- 4) Криміналогія: як вивчають злочинність і преступников. <https://arzamas.academy/courses/70>
- 5) Онлайн курси у сфері кримінальної юстиції <https://ecpl.com.ua/news/onlayn-kursy-u-sferi-kryminal-noi-iustytzii/>

6) <https://osvita.diia.gov.ua/courses/attention-cyber-fraudsters>

Курс розроблено Міністерством цифрової трансформації України за підтримки проекту агентства з міжнародного розвитку США (USAID) «Кібербезпека критично важливої інфраструктури України» та значного внеску в курс Кіберполіції, НБУ, Держспецзв'язку, CERT-UA й Комітету ВРУ з цифрової трансформації.

7) Дім (не безпеки). Освітній проєкт з протидії домашньому насильству (2021).

<https://nonviolence.ed-era.com/>

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:VZAIEMODIIA+AC101+2021_T2/about

8) Цикл матеріалів «Крок до взаємодії: антикорупційні інструменти для роботи з молоддю» (з 15.09.2021)

9) Впливай — викривай! Онлайн-курс про те, як правильно повідомляти про корупцію і стати викривачами (2021)

<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/427>